

SLOVENSKI POROČEVALEC

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Ljubljana, sreda 11. aprila 1951

LETO XII, ŠT. 86 / POSAMEZNA ŠTEVILKA 2 DIN

Novoizvoljena Ljudska skupščina LRS se je sestala

Ljubljana, 11. aprila. Včeraj dopoldne se je v poslopiju Slovenske filharmonije na Kongresnem trgu prvič sestala novoizvoljena Ljudska skupščina Slovenije. Malo pred začetkom zasedanja s vstopili v dvorano član Politbiroja CK KPJ Franc Leskovec, predsednik vlade LRS Miha Marinko in člani vlade LRS, ki so jih ostali ljudski poslanci toplo pozdravili. Takoj zatem je stopil na predsedniško mesto predsednik prve Ljudske skupščine dr. Ferdo Kozak in prečital odlok Predrija o sklicanju nove Ljudske skupščine k prvemu zasedanju. Odlok so navzoči poslanci poslušali stoje.

Začasno predsedstvo novoizvoljene Ljudske skupščine je nato prevzel najstarejši ljudski poslanec Jože Petean iz Maribora, dolgoletni predstavnik slovenskih socialistov, ki jih je po prvi svetovni vojni zastopal v jugoslovanskem parlamentu. Toplo pozdravil je nagovoril ljudske poslance z naslednjim nagovorom:

»V veliko čast mi je, da predsedujem prvi seji novoizvoljene Ljudske skupščine naše republike. Toplo vas pozdravljam v prepričanju, da bo delo Ljudske skupščine in naše delo med

volivci čim bolj uspešno. Prepričan sem, da se bomo pokazali vredni zaupanja, ki so nam ga tako polnoštevilno izkazali volivci od Dolnje Lendave do Boyca, od Mežice do Metlike.

Naši volivci niso s svojim glasovanjem izkazali zaupanja samo nam, ampak so pred vsem svetom manifestirali popolno zaupanje do naše Partije in našega vodstva. Glasovali so za politiko naše Partije, ki utrjuje enotnost naših narodov, našo neodvisnost in stoji v prvih vrstah v borbi za mir in sodelovanje med demokratičnimi narodi v svetu. Pri volitvah 18. marca so naši volivci dali dostojen odgovor vsem klevetam in grožnjam Sovjetske zveze in njej podrejenih držav ter manifestirali svojo železno pripravljenost braniti našo neodvisnost in svobodo. Izrazilo so tudi popolno zaupanje slavni Jugoslovanski armadi, ki bo — če bo treba — branila našo s krvjo prepono in osvobojeno zemljo. Mi ljudski poslanci pa bomo v prvih vrstah pri obrambi vsega tega, kar je naše in v naši narodnoosvobodilni borbi priborjenega, prepričani, da se ne bodo vrnilo gramotni dnevi, kakršni so bili na današnji dan 1941. leta, ko je bilo naše ljudstvo brez odpora izročeno okupatorjem.

Ljudski poslanci so nato izvolili tri začasne tajnike Ljudske skupščine, in

sicer Vinka Hafnerja, Avgusta Zupeta in Marijo Fifoltovo ter 11 članov verifikacijskega odbora s predsednikom Ivanom Novakom. Po ugotovitvi navzočnosti in oddaji poverilice je predsedujoči Jože Petean sporočil, da je prva seja zaključena in da bo Ljudska skupščina nadaljevala delo danes ob 8. dopoldne.

Danes dopoldne se je Ljudska skupščina ponovno sestala. Na dnevnem redu današnjega zasedanja je poročilo verifikacijskega odbora, zaprisega ljudskih poslancev, izvolitev stalnega predsedstva in skupščinskih odborov, reorganizacija vlade LRS in volitev Prezidija.

Trgovinski sporazum med Jugoslavijo in Grčijo

V zveznem ministristvu za zunanjo trgovino je bil včeraj podpisan trgovinski sporazum med našo državo in Grčijo. Predsednika naše in grške delegacije sta že prejšnji teden parafirala dokumente trgovinskega in plačilnega prometa. Po trgovinskem sporazumu bo naša država izvažala v Grčijo gradbeni les, kemične izdelke, plemensko živino, medicinske instrumente, veterinarske preparate in razne industrijske izdelke, Grčija pa bo uvažala v našo državo bombažno predivo, predvilo iz umetnih vlaken, volno, kolofonijo, manganovo rudo, terpentini, izdelke iz gumija, zdravila itd. Trgovinski sporazum stoji takoj v veljavo.

MAC ARTHUR RAZREŠEN

vseh poveljniških položajev
General Ridgway prevzel vse dosedanje Mac Arthurjeve posle

Washington, 12. aprila. Davi ob 1. (ob 7. po srednjeevropskem času) je objavila Bela hiša posebno uradno sporočilo, s katerim predsednik Truman odstavlja generala Mac Arthura z vseh poveljniških položajev na Daljnem vzhodu, to je s položaja vrhovnega poveljnika vojske OZN in ZDA v Koreji, vrhovnega poveljnika vojske ZDA na Daljnem vzhodu in vrhovnega poveljnika zavezniške vojske na Japonskem. Za naslednika generala Mac Arthura na vseh položajih je imenovan general Ridgway. Generala Mac Arthura so s kablagramom fakoj odstavili o odstavitvi in ga pozvali, naj takoj izroči vse posle generalu Ridgwayu.

Predsednik Truman v razgovoru z generalom Mac Arthurjem

Predsednik Truman pravi v svoji izjavi, da obžaluje, da je bil prisiljen k temu koraku, da pa se je general Mac Arthur izkazal nesposobnega, da bi svoje ravnanje spravil v sklad s politiko vlade ZDA in OZN. Vojski poveljniki se morajo podrediti politiki svoje vlade. Truman pravi dalje, da bo kljub temu zgodovina priznala Mac Arthura za enega največjih ameriških vojskovodij.

Dr. Bebler o ohranitvi miru in ugledu Jugoslavije v ZDA

Beograd, 10. apr. (Tanjug) Ob svoji vrnitvi v Beograd je dr. Bebler pred mikrofonom beograjskega radia odgovoril na nekatera vprašanja.

Na vprašanje, kakšno mnenje prevladuje v krogih v Lake Successu glede upanja v ohranitev miru na svetu, je odgovoril:

»V Lake Successu splošno mislijo, da ni neposredne nevarnosti za izbruh svetovnega spopada. Ker pa mednarodna napetost narašča od začetka korejske vojne naprej in bo verjetno še nekaj časa naraščala, je seveda tudi resna zaskrbljenost za prihodnost. Zdi se mi pa, da se bo v prihodnosti težko izogniti novega svetovnega spopada, če tisti činitelji, ki lahko največ prispejajo k napetosti bodisi k izboljšanju mednarodnega položaja, ne bodo spremenili smeri.»

jugoslovanska Bela knjiga v krogih OZN, je dr. Bebler dejal:

»O Beli knjigi so tedne razpravljali v Združenih narodih in ameriški javnosti. Izjavila je velikansko pozornost. Povsod so govorili o Beli knjigi, ves tisk je pisal o njej na prvih straneh. Belo knjigo še nadalje preučujejo v tednikih, mesečnikih in drugih publikacijah.»

»Sicer pa je« je nadaljeval dr. Bebler, »v demokratični javnosti v Ameriki dejansko veliko zanimanje in velikanska simpatija za Jugoslavijo. Povprečni ameriški državljani čutijo, da je naša država vprašanja izredno sposobnost pri premagovanju vseh težav in da se odločno upira zunanjemu pritisku. Kjer koli so predavanja o Jugoslaviji, je končal dr. Bebler, postavljajo številna vprašanja o naših nazorih, o našem nadaljnjem razvoju, kako gledamo na svetovne dogodke itd.»

Uporaba izkupička za brezplačno ameriško pomoč Jugoslaviji

Dogovor med vladama FLRJ in ZDA

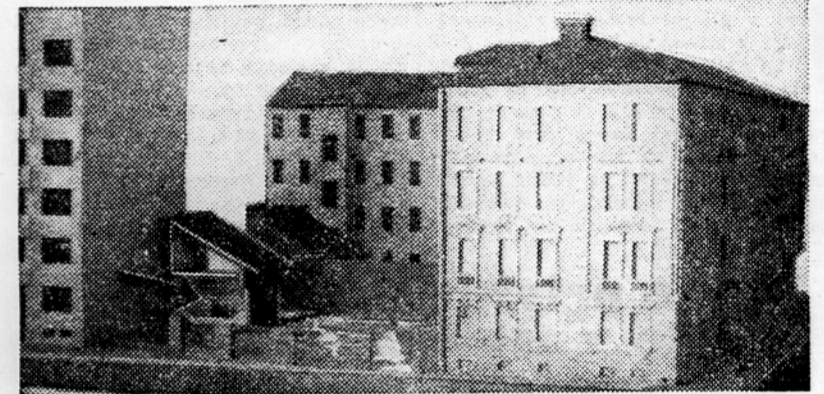
Beograd, 10. aprila (Tanjug) V smislu 5. člena sporazuma o pomoči vlade Združenih držav Amerike Jugoslaviji v živilih, so se predstavniki vlade FLRJ in vlade ZDA te dni sporazumeli, kako bodo uporabljena finančna sredstva, ki nastajajo s prodajo živil, katera pošilja vlada ZDA Jugoslaviji kot brezplačno pomoč in ki se prodajajo potrošnikom

po nižjih enotnih cenah ter bodo znašala okrog 3 milijarde din.

Po tem sporazumu bo 10% od skupnega zneska teh sredstev sedaj rezerviranih in uporabljenih za tehnično pomoč ZDA Jugoslaviji in za razširitev dela na področju medicine in kmetijstva.

Ostanek dinarskih sredstev v višini 90%, t. j. 2700 milijonov din, bo porabljenih za izboljšanje socialno-zdravstvenega varstva in za reševanje najnujnejših nalog na tem področju. Ta sredstva bodo uporabljena za bolnišnice, ambulante, domove za stare in onemogelne, domove za defektno otroke in siroto itd. Z njimi bomo nabavljali potrebno opremo za te ustanove. Drugi del teh sredstev bo uporabljen za izboljšanje prehrane v teh ustanovah in za povisjanje družinskega dodatka za otroke.

Vsa ta finančna sredstva morajo biti porabljena do vključno meseca junija 1951 in se bodo dodeljevala poleg sedanjih rednih proračunskih sredstev.

Ilegalna tiskarna — tehnika »T« — »Toneta Tomšiča« v Subičevci ulici v Ljubljani je bila med vojno nevidna, a močan sovražnik zasluževalcev našega naroda. Organizacija tehnike v bloku, kjer je bila italijanska kvestura, ni bila majhna stvar. Ko so namestili književnice in zgradili nekoliko samo organizirala tov. Pleško Strekelj in Janez Strekelj. Po dveh tednih zidave je začela junija 1942. leta z delom tehnika »Toneta Tomšiča«. Prva tiskovina, ki so jo v njej pripravili, je bila brošura »Revolucionarna vlada in revolucionarna vojska«. Tehnika »T« je delala sedem mesecev in v tem času razširila na deset tisoč brošur in še mnogo več letakov. Po sedmih mesecih je z delom prenehala, ker je neznan ovaduh izdal kvesturi, da se v Subičevci ul. 3 zbirajo komunisti. — Na razstavi Osvobodilne fronte bo med drugimi maketami razstavljen tudi model tiskarne »Toneta Tomšiča« (na sliki).

Kmetijske zadruge v mariborski okolici bi se lahko ponašale še z večjimi uspehi

Ljudje, ki so prerokovali 1. 1948 splošnim kmetijskim zadrugam v mariborski okolici kratko življenje, so se zmotili. Kljub številnim pomanjkljivostim je večina zadrug dosegala uspehe. Ze takrat so bili glede na gospodarski značaj kraja ustanovljeni razni odseki — na Pohorju lesni, v Slov. goricah sadjarski in vinogradniški in drugi.

Najbolj uspešno je bilo delo lesnih odsekov, ki so kmetom pomagali z vprego in ljudmi, da niso zastojali pri sečnji in oddaji lesa. S svojo delavnostjo so zagotovili svojim zadrugam tudi potrebna obratna sredstva. Posebno so se izkazali lesni odseki pri zadrugah v Sv. Lovrencu na Pohorju, v Ožbaltu, Remšniku in Reki. Samo zadruga v Ožbaltu je imela po zaslugu 15 mesnega odseka v enem letu 2.466.000 din dobička.

Za živinorejskimi odseki, ki so imeli še dokaj uspehov, so prilikle zastojali sadjarski. Nekateri so se sicer še kar zanimali za skropljenje sadnega drevja, prav ničesar pa niso storili za čiščenje in gnojenje, ki je enako važno. Najslabše so se obnesli odseki za poljedelstvo. Tega ni bila kriva samo raznovrstnost nalog, temveč tudi očitno pomanjkanje izkušenih poljedelcev v odsekih. Popolnoma so na primer odpovedali pri semenski službi. Zato imajo danes kmetje v nekaterih krajih dovolj dobrega semenskega krompirja za prehrano, med tem ko jim ga drugje primanjkuje za seme.

del izgube, ki je znašala skupno 3.900.000 din. je izviral iz zadržanih trgovin. Nastala je zato, ker trgovine niso imele blaga, po katerem so kmetje največ spraševali, pa tudi zaradi visokih režijskih stroškov. Z novim načinom svobodne trgovine in svobodnega odkupa se bodo zadruge letos temu lahko izognile. Olajšave, ki jih dovoljuje nove uredbe kmetom, kateri prodajo presežke pridelkov svojim zadrugam, bodo nedvomno tudi v mariborski okolici pripravile kmete do tega, da bodo svoje presežke raje prodajali bližnjim zadrugam prodajalnam, kakor pa da bi jih nosili daleč na trg.

Tudi obrtniška delavnost je še vedno pomembno sredstvo za finančno krepitev zadrug. Od 50 zadrug v mariborski okolici jih ima samo 16 svoje obrtne — kovarske, mizarске, čevljarске in druge — delavnice. Kakor da ni nobene potrebe po sadnih sušilnicah, apnenicah, ogljarnah in drugih delavnicah! Te potrebe so in to celo občutne. Vsi kmetje bi imeli veliko koristi od tega, če bi se zadruge hotelo zavzeti za ustanovitev delavnic, ki bi tem potrebam zadostile.

Svoje delo morajo izboljšati tudi za družne ekonomije. Ob smotrnem obde-

PARIŠKA KONFERENCA SE VEDNO NA MRTVI TOČKI

Pariz, 10. apr. (AFP) Na današnjem 27. sestanku, ki je trajal samo 1 uro 45 minut, so nadaljevali obravnavanje vprašanja obojizvitve. Pretežni del sestanka je govoril sovjetski delegat Gromiko, predstavniki ZDA, Velike Britanije in Francije pa so se omejili na krajše izjave.

Po izjavi predstavnika zahodnih velesil ni bil na današnjem sestanku dosežen noben napredek, niti niso bili stavljeni kakšni novi predlogi. Obe strani sta uporabili iste razloge v razpravi o vrstnem redu posameznih vprašanj, ki naj bi jih obravnavala četverna konferenca. Ko je izjavil, da glede oboroževanja nima ničesar več povedati, je Gromiko, ki je danes predsedoval

sestanku, predlagal, da se sestanek zaključi.

Prihodnji sestanek namestnikov zunanjih ministrov štirih velesil bo jutri popoldne.

Obisk tajnika švicarske socialistične stranke

Včeraj je prispel v Beograd generalni tajnik švicarske socialistične stranke Jules Himbert Droz. Na železniki postaja ga je sprejel sekretar komisije CK KPJ za mednarodna vprašanja Vladimir Dedijer, Jules H. Droz je znana osebnost v mednarodnem delavskem gibanju. Do leta 1942 je bil sekretar švicarske stranke dela (komunistov), generalni tajnik socialistične stranke Švice pa je že od leta 1944.

Kmetijske zadruge na Hrvaškem bodo poslale na mestne trge 3000 vagonov pridelkov

Splošne kmetijske zadruge na Hrvaškem bodo letos pridelale za preskrbo mest in industrijskih krajev 30.000 ton kmetijskih pridelkov. Te pridelke bodo prodajale v posebnih prodajalnah, od katerih so jih v Zagrebu in drugih krajih odprle že 20, v prihodnjih dneh pa jih bodo odprle še 80.

Splošne kmetijske zadruge na Hrvaškem imajo 420 zadrugnih ekonomij s 17.339 hektari zemlje. Prevzemala pa bodo tudi pridelke svojih članov-kmetov. Trenutno njihovo posredovanje na trgih še ni posebno uspešno, zlasti sedaj, ko je povpraševanje po vseh živilih največje.

M. B.

Auriol zadovoljen z obiskom v Ameriki

Pariz, 10. apr. (AFP). Predsednik francoske republike Vincent Auriol se je vrnil z uradnega potovanja po ZDA in Kanadi. Ob prihodu na letališče Orly v Parizu je izjavil novinarjem, da je pri razgovorih z državniki ZDA in Kanade poudaril, da Francija ne niti suženjstva niti vojne, marveč mir, sodelovanje in splošno nadzorstvo nad oboroževanjem. Dokler pa se bo svet oboroževal, bo tudi želja Francije, da bi sodelovala pri sistemu kolektivne obrambe. Stališče Francije je bilo ugodno sprejeto v ZDA in Kanadi.

Belgiji ustavljena pomoč po Marshallovem načrtu

Washington, 10. apr. Upravnik Marshallovega načrta Porter je izjavil, da je uprava za gospodarsko sodelovanje ustavila nadaljnjo pomoč Belgiji. Kot razlog je navedel, da je Belgija obdržala kredite Marshallovega načrta v višini 7 milijonov dolarjev, ki so bili namenjeni za dobavo železniških tračnic Grčiji, pri čemer je navedla, da ima neka belgijska trdnjava stare terjave do Grčije.

Težko življenje predstavnikov naše države v Bolgariji

Zastopnikom beograjskih listov je naš bivši odpravnik poslov v Sofiji Peter Ivković pripovedoval, kako živijo predstavniki naše države v Bolgariji. Ivkoviću je bolgarska vlada brez vsakega vzroka odpovedala bivanje v Bolgariji, ker je morala naša vlada odslužiti bolgarskega odpravnika poslov v Beogradu Tamjanova, ki je grdo zlorabljal svojo diplomatsko službo. Naš odpravnik poslov v Sofiji Ivković pa ni ničesar storil, kar bi moglo ve-

ljati za kršitev službenih predpisov ali za nasprotovanje državi, v kateri je prebival. Njegova odslužitev je popolnoma neopravičena.

Neopravičeno in nasilno je tudi vse, kar počenja v Bolgariji proti našim predstavnikom. Naše veleposlanstvo v Sofiji je obkoljeno od bolgarskih agentov, ki spremljajo uslužbenice veleposlanstva pri vsakem koraku. Prebivalci in tuji diplomati so vsak dan priča, kako spremlja avtomobil jugoslovanskega diplomatskega predstavnika cela kolona policijskih avtomobilov. Agenti tajne policije so spremljali našega predstavnika tudi takrat, kadar je uradno obiskal bolgarsko zunanje ministristvo. Obrtnikom, trgovcem in celo zdravnikom je prepovedano streci in pomagati Jugoslovanom. Ko so klicali nekega zdravnika, da bi pomagal pri porodu žene prvega tajnika našega veleposlanstva, je odkrito povedal, da ne sme priiti, ker so mu zagrozili z zaporom in taboriščem. Zapor grozi tudi vsem, ki bi govorili z našimi predstavniki na cestih, ali pa bi prišli v naše veleposlanstvo.

Bolgarski policijski agenti zmerjajo in zaljajo člane veleposlanstva. Zene naših uslužbenecv si same niti ne upajo na ulico. Mnogokrat kličejo uslužbenice našega veleposlanstva ponoči k telefonu, da jih izvajajo in zmerjajo, razbijajo pa tudi po vratih njihovih stanovanj. Ko se je naš predstavnik nekoč pritožil pri bolgarskem zunanjem ministristvu, ga je pomočnik zunanega ministra Zivkov zavrnil, da »o takih malenkostih ni vredno govoriti.«

»V takih razmerah, je dejal Ivković, bi bilo življenje naših predstavnikov v Bolgariji nevarno, če ne bi našli pri bolgarskem ljudstvu toliko izrazov globokih simpatij. Kmetje, delavci in tudi vojniki, ki so me srečevali, ko sem odhajal, si mi klicali: »Pozdravite Jugoslavijo in naše bratce!«

Zakaj gradbeni delavci nočejo na Jesenice

V goriskem okraju so imeli že lani precej težav, ko so iskali delovno silo za naša najvažnejša gradbišča. Slednjič je to uspeli in poslali na Jesenice določeno število delavcev. Se teže pa je bilo za nekvalificirane delavce, ki naj bi šli na gradbena dela v Bosno. V določenem roku so pridobili za bosnaska gradbišča samo 3 delavce. Kmalu nato, ko so delavci odšli na Jesenice, pa se je stvar presenetljivo zasukala. Delavci so se začeli prostovoljno javljati za Bosno in v najkrajšem času se jih je javilo več, kot so jih sploh potrebovali. Zakaj? Tisti prvi trije so v pismih na vse strani po goriskem okraju sporočili, da je v Bosni boljše preskrbljeno za delavce, da imajo dobra stanovanja in dobro preskrbo, hkrati pa dobivajo posebne dodatke k rednemu zaslužku. Mnogi so ostali v Bosni tudi čez zimo in so se zavezali, da bodo na gradbiščih, dokler gradnje ne bodo končane.

Letos je pridobivanje nekvalificirane delovne sile za »Gradisa Jesenice« v goriskem okraju še teže kot lani. Delavci pravijo, da grede raje v Bosno kot na Jesenice. Na Jesenicah je bilo, tako zatrjujejo delavci, slabo zanje preskrbljeno; elaba je bila prehrana, tudi stanovanja niso bila primerna. Lani so verjeli, da bo zanje dobro preskrbljeno, kot so jim obetali. V resnici pa so bili razočarani. Lanske napake se letos

greno maščujejo. V goriski okraj je prišel z Jesenic tudi tajnik okrajnega sindikalnega sveta in delavce prepričeval, da bo letos popolnoma drugače, da je bolj preskrbljeno za delovnega človeka itd. Nekaj je to prepričevanje že zaleglo, toda več kot 25 delavcev doslej za Jesenice še niso pridobili. Po načrtu pa je treba poslati na Jesenice 360 delavcev iz goriskega okraja. Uprava za delovno silo se sicer trudi od poedinca do poedinca. Toda lanskih slabih izkušenj v ljudeh ne zbršiš čez noč.

Prav zategadelj so na Jesenicah dolžni, da sedaj najboljše poskrbijo vsaj za tiste delavce, ki prihajajo na gradbišče. Če bo tem delavcem dobro, potem ne bo težko prepričati tudi drugih, da so se na Jesenicah razmere na gradbišču zares temeljito spremenile. Jasno je sicer, da bi delavci iz goriskega okraja zaradi bližine doma šli raje na Jesenice. Nihče pa jim seveda tudi ne sme zametiti, če grede tja, kjer jim je bolje. Zato pa naj Jesenice poskrbijo, da bo delavcem iz goriskega okraja okrajno dobro, pa ne bodo imeli na gradbišču več kot polovico premalo delovne sile.

Letalski spopadi zelo ovirajo priprave za kitajsko pomladansko ofenzivo

Sevnokorejci so odprli že 10 rezervarjev pri Hvaconu

Tokio, 10. apr. (AFP) Poročilo 8. armade pravi, da so se severnokorejske in kitajske čete danes najbolj srdito upirale na odseku jugozahodno od Hvacona, kjer so bile ameriške in južnokorejske čete izpostavljene močnemu topniškemu obstreljevanju. Na zahodnem delu fronte so ameriške čete napredovale in pri tem zadevale le na slabši odpor severnokorejskih in kitajskih enot. Severnokorejci so danes odprli še 7 rezervarjev pri Hvaconu, da bi preprečili napredovanje ameri-

skih čet, tako da je sedaj od 18 rezervarjev odprtih 10. Reka Pukhan je še vedno obdržala normalen tok in za sedaj še ne predstavlja nobene nevarnosti in nepremostljive ovire.

20 zračnih trdnjav je vrglo okrog 700 bomb na letališče v bližini Fenjanja. Ameriška letala so bombardirala tudi severnokorejska preskrbovalna središča in zbirališča čet. Po izjavi poveljnika ameriške hitre kombinirane eskadre kontraadmirala Ralpa Ostaye, napadi pomorskih in letalskih sil na

glavna severnokorejska preskrbovalna središča in prometne zveze zelo ovirajo priprave za pričakovano pomladansko ofenzivo kitajskih avrostopolcev.

Peking bo poslan nov poziv za prenehanje sovražnosti

Lake Success, 10. apr. (AFP). V soglasju s sklepom, sprejetim na zadnjem sestanku, so predstavniki 12 azijskih in arabskih držav začeli večer obravnavati stališče raznih delegacij v Združenih narodih do korejskega in drugih daljnovzhodnih problemov. Egipčanski delegat Favzi bej se je razgovoril s predstavniki ZDA in ZSSR, indonezijski delegat Palur pa je stopil v stik z ameriško delegacijo. V krogu arabsko-azijskega bloka napovedujejo, da bo poslan nov poziv kitajski vladi za pogajanja o prenehanju sovražnosti v Koreji.

Avstralski radio poroča, da je bivši minister za zunanje zadeve in voditelj laburistične stranke Ewart izjavil, da Združeni narodi niso pooblašteni generala Mac Arthurja, naj znova zaneti vojno v Severni Koreji, preden bi prišlo do novih prizadevanj za mirno rešitev korejskega spopada. Ewart je poudaril, da je prišel trenutek za začetek novih pogajanj, s čimer naj bi se preprečilo razširjanje spopada.

Kitajski protest v Hongkongu

Hongkong, 10. apr. (Un. Pr.) Kitajski minister za promet Cang Pu Cun je večer protestiral proti temu, ker je vlada v Hongkongu zaplenila kitajski 15000-tonski tanker »Junghaio, Vla, da v Hongkongu je zaplenila ta tanker z obrazložitvijo, da je to v interesu javnosti, ker tako pekiški kakor kuomintanski krogi trdijo, da so lastniki te ladje.

V nekaj vrstah

Washington, 10. apr. (AFP). Senat ZDA je odobril večer kredit 1.5 milijarde dolarjev za gradnjo vojašnic in vojaških taborišč ter stanovanj za delavce, ki so zaposleni v obojevalni industriji. Odobreni kredit je za polovico manjši od vsote, ki jo je zahtevala vlada ZDA.

London, 10. apr. (Reuters). Britanska vlada bo proračun za leto 1951-52 jutri predložila spodnjemu domu v podrtje. Finančni minister Gaitskell je izjavil, da znaša novi proračun 4.5 milijarde funtov šterlingov in bo imel nad 150 milijonov funtov šterlingov primanjkljaja.

Ankara, 10. apr. (AFP). Večera se je začela v Carigradu konferenca nevladnih organizacij srednjevozhodnih držav, ki so članice OZN. Na konferenco so povabili delegacije Afganistana, Egipta, Arabije, Perzije, Iraka, Izraela, Libanona, Sirije in Turčije. Konferenca bo trajala do 13. aprila. Na njej bodo razpravljali o vprašanjih v zvezi z razširjenjem obvestil o delu Združenih narodov.

Suez, 10. apr. Po podatkih družbe Sueškega prekopa je l. 1950 dosegel promet skozi Sueški prekop rekordno višino. V primeru z l. 1949 je bil lani promet blaga skozi prekop za skoraj 19% večji ter je dosegel 82 milijonov ton.

Washington, 10. apr. (Reuters). Ameriška vojska je dobila dovoljenja, da sme do 1. maja kupovati bombažno in volneno blago kakor tudi drugo tekstilno blago ne glede na cene. Urad za stabilizacijo cen se namreč boji, da bi splošno blokiranje cen utegnulo preprečiti izpolnitev programa vojaških nabav, preden bi lahko bile objavljene posebne odredbe o cenah.

Pariz, 10. apr. (Reuters). Svet namestnikov obrambnih ministrov držav Atlantskega pakta je preložil razpravo o imenovanju ameriškega admirala Fechtelera za vrhovnega poveljnika severnoatlantske mornarice, ker bi vlada ZDA rada proučila še nekatera vprašanja v zvezi z njegovim imenovanjem.

Haag, 10. apr. (Reuters). Pridelovalne zelenjave na Holandskem stalno narasta, potrebnija pa pada. V letu 1939 je znašal presežek 78.000 ton, lani pa je narasel na 120.000 ton. Zaradi tega sodijo, da čakajo pridelovalne zelenjave na Holandskem resne težave, če se ne bo občutno povečal izvoz, kar pa ni verjetno, ker kupi največ tega blaga Zahodna Nemčija, ki pa je ravno zdaj uvedla uvozne omejitve.

Younger o mirovni pogodbi z Japonsko

London, 10. apr. (Reuters). Britanski minister Kenneth Younger je izjavil v spodnjem domu, da britanska vlada aktivno sodeluje pri pripravah na mirovne pogodbe z Japonsko in da je bila o tem vprašanju obveščena od vlade ZDA in vseh vlad Britanske skupnosti narodov. Younger je dodal, da je Velika Britanija stalno v stikih s Francijo, Holandijo in drugimi prizadetimi državami in da že nekaj časa opozarja druge vlade, da je treba čimprej skleniti mirovno pogodbo z Japonsko.

Združitev maroških nacionalističnih strank

Tanger, 10. apr. (AFP). Stiri maroške nacionalistične stranke so podpisale sporazum o združitvi, v katerem se obvezujejo, da se bodo borile za popolno neodvisnost Maroka. Nobena od štirih strank ne bo sprejela priključitve Maroka k Francoski uniji, ker je treba odnose med neodvisnim Marokom in Francijo določiti z novo pogodbo. Stranke odklanjajo vsak razgovor s Francijo, dokler ne bo razglašena neodvisnost Maroka.

Konferenca o evropski organizaciji za kmetijstvo

London, 10. apr. (Reuters). Generalni tajnik Evropskega sveta je postal večer v imenu francoske vlade v posla članom Evropskega sveta, kakor tudi Avstriji, Portugalski in Švici povabilo, naj se udeležijo konference za ustanovitev evropske organizacije za kmetijstvo, ki naj bi preučila vprašanje skupnega evropskega trga za žito, sladkor, vino in mlečne izdelke.

Preosnova vlade LR Črne gore

Prezidijska ljudske skupščine LR Črne gore je izdal ukaz o reorganizaciji in rekonstrukciji vlade. S tem ukazom je ukinjenih 10 organov vlade, novo vlado pa tvorijo 17 ministrstev in svetov. Posli ukinjenih organov vlade so prešli v pristojnost 6 novo ustanovljenih svetov in njihovih 15 glavnih uprav in direkcij.

Konec zasedanja Ljudske skupščine LR Srbije

Večera popoldne je bilo končano prvo redno zasedanje druge Ljudske skupščine LR Srbije. Sestavljenja je bila nova vlada pod predsedstvom Petra Stambolića. V novi vladi je 16 ministrstev in svetov. Ko se je zahaljal za zaupanje, je predsednik vlade dejal: »Niti za hip ne smemo pozabiti na ovire, ki jih povzročajo naši državni mednarodni položaj, predvsem pa avanturistična politika vodstva ZSSR in njenih satelitov. Vedno moramo imeti pred očmi današnjo stvarnost in resno moramo ocenjevati naše sile. Naše ljudstvo mora zvedeti vse, kaj delamo in zakaj prav tako delamo. Če bomo delali pravilno ter pravilno izvajali smernice, ki sta nam jih dala zvezna vlada in Partija s tov. Titom na čelu, bomo gotovo dosegli vse, kar želi naše ljudstvo, povečali bomo obrambno moč naše države, utrdili njeno svobodo in neodvisnost ter ustvarili boljše bodočnost ljudstvu naše socialistične domovine.«

V Usiju pri Skoplju bo naša največja steklarna

Letos bodo začeli graditi v Usiju, nedaleč od Skoplja, veliko tovarno stekla, ki bo imela največjo zmogljivost od vseh steklarn v Jugoslaviji. Na področju, kjer bo stala ta tovarna, so velike količine najboljšega kremenaškega peska, pa tudi žveca in drugih surovin. Stroški za gradnjo nove tovarne so preračunani v višini 300 milijonov din. Po načrtu bodo postopno zgradili 35 objektov, tovarna pa bo v vsem obsegu zgrajena do leta 1955. Najprej bodo postavili naprave za pranje kremenaškega peska, ki ga bodo pošiljali tudi steklarnama v Paračinu in Pančevu. Ko bo podjetje obratovalo v vsem obsegu, bo proizvajalo na leto 2600 ton predmetov iz stisnjene stekla. 20.000 m² ploškega stekla, razen tega pa tudi specialno steklo za žarnice, optično steklo, barvastno signalno steklo, potrebno volno itd. Tako bo odpadla steklena uvoza te vrste stekla, tovarna pa bo del svoje proizvodnje tudi izvažala.

S povečanim političnim delom se pripravlja Fronta v novomeškem okraju na svoj praznik

Za dobrih 11% večja udeležba na volitvah v Ljudsko skupščino LR Slovenije kot pri volitvah v okrajni ljudski odbor v novomeškem okraju je dokaz boljše političnega dela Fronte na vasi.

Okrajni odbor Fronte je na svojem tretjem zasedanju v nedeljo, 8. aprila, razpravljal o dosedanjem delu Fronte.

Sestmesečno tekmovanje je zajelo nad 100 osnovnih organizacij v vseh in 16 delovnih kolektivih. Prehodno zastavico okrajnega odbora OF si je priborila v trajno last organizacija v Dol, Toplicah, priznanje pa še organizacije v Brezovici pri St. Jerneju, v Stopičah, Žužemberku, Gornjih Susičah, v Hinjah in še nekatero druge. Od delovnih kolektivov pa so prejeli v trajno last diplomsko okrajnega odbora »Keramika«, industrija čevljev in industrija perila v Novem mestu. V okraju je doslej 5 frontnih kotičkov. Še več pa jih bo v kratkem urejenih. Izobraževalnih tečajev je bilo 15 s povprečno udeležbo 30 do 40 ljudi. Pri praktični pomoči združenim na frontovci v času tekmovanja opravili 38.400 ur prostovoljnega dela v vrednosti 465 tisoč dinarjev. Za pristop v kmetijske delovne zadruge so se v času tekmovanja prijaviло 50 kmetov, od katerih jih je 16 že vključenih v zadrugo. Zlasti veliko pomoč daje Fronta delovni zadrugi Trška gora, kjer se je na nje pobudo vključilo v zadrugo 6 gospodarstev.

Takoj po volitvah pa je opaziti v nekaterih osnovnih organizacijah popuščenje političnega dela in nekako maščevalnost zoper tiste, ki se niso udeležili volitev. Tako se je dogodilo, da so ponekod napravili seznan abstinentov pri volitvah in ga pribili na vrata v pisarni krajevnega ljudskega odbora z namenom, kadar bo tak želel kaj na svojem krajevem odboru, mu bodo pokazali njegovo ime na seznamu in ga s tem odpravili iz pisarne. Naravno, da je tak ukrep proti komur koli, ki ni šel na volitve, nepravilni in nedemokratičen. Na zboru navzoči član izvršnega odbora OF Slovenije, javni tožilec za Slovenijo tov. Hočevar

je tak način ostro grajal za nepravilni in nevruden politični organizacije kot je OF, ki je zrasla samo na podlagi prepričevanja posameznika in skupine, ter je zgrajena na najbolj demokratičnih temeljih.

Pri nekaterih osnovnih organizacijah je tudi opaziti, da se te vse preveč ukvarjajo z drobnimi gospodarskimi problemi, ki spadajo v delokrog krajevnega ljudskega odbora, tako da se dostikrat ne ve, kje se konča delo Frontne organizacije in kje se začne delo krajevnega ljudskega odbora.

Na praznik 10. obletnice ustanovitve OF se frontne organizacije v novomeškem okraju dobro pripravljajo. Praznovanje bo v vsaki vasi, še posebej pa bodo v najmanj 35 krajih večje proslave v Dolenjskih Toplicah bo proslava združena s odpiranjem zadrugnega doma, prav tako tudi v Straži. V Gornjih Susičah in Žužemberku hitijo z delom, da bosta tudi pri njih dokončana združna doma. V Vavti vasi in Draganjih selih bodo odkrili spomenik padlim borcem. Mladina po vsem okraju je sedaj pripravljala kresove večer pred praznikom. Okrajni odbor OF organizira dne 27. aprila izlet na zgodovinski Rog, kjer bo na prostem kulturna prireditev, dne 1. maja pa skupinski izlet na Rab. Dne 29. aprila b v Novem mestu velik predvojaški manever, pri katerem bo sodeloval okrog 2.500 članov predvojaške vzgoje in Zveze borcev. Skoraj v vsaki večji vasi pripravljajo poseben kulturni spored.

Okrajni odbor Fronte je sprejel več sklepov, ki poudarjajo potrebo skrbnejšega političnega dela med množico, mi, poglabljanja demokracije in prečiščevanja ljudi. Fronta mora sedaj prav tako kot med narodnosvobodilno borbo postati politična sola naših ljudi in čuvar demokratičnih pridobitev, tako, je soglasno začrtal bodoče delo Fronte okrajni odbor.

Za kongres Fronte v Ljubljani je bilo izvoljenih 22 delegatov, med njimi tov. Vida Tomšič, Niko Silih, Bogdan Osolinik, Lado Ambrožič, Božidar Jakac, Jože Klaric in še drugi najboljši člani Fronte v novomeškem okraju.

Velike priprave za proslavo Fronte v trboveljskem okraju

Tudi frontne organizacije in delovni kolektivi trboveljskega okraja se vneto pripravljajo na proslavo 10. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte. Ne samo, da so delovni kolektivi v počastitev tega praznika sprejeli nove obveznosti v proizvodnji; osnovne frontne organizacije, mladina in razna društva pripravljajo po vseh centrih in vseh lepe proslave z bogatim kulturnim sporedom. Kot zaključek vseh teh proslav, ki bodo trajale do 30. aprila, pa bo 1. maja veliko okrajno zborovanje s slovesnim odpiranjem počitniškega doma na Partizanskem vrhu. Do tistega dne pa bodo elektrificirali še več vasi v okolici Partizanskega vrha.

V Trbovljah bodo trajale proslave 10 dni. Prvi slavnostni nastop pripravila dramska sekcija SKUD »Lojze Hodercaur, ki bo v soboto, 21. t. m., predela v dvorani Delavskega doma dramo »Umik. Istega dne bodo odprli v rudniški restavraciji še razstavo narodnosvobodilne borbe. Do četrtka, 26. t. m., bodo na sporedu predvsem kulturne prireditve in nogometni turnir moštev iz zasavskega okraja. Dne 26. aprila zvečer bo v dvorani Delavskega doma slavnostni koncert pevskih zborov združen s govornom o pomenu ustanovitve Osvobodilne fronte. Ta večer bodo tudi po vseh hišah zagoreli kresovi. V petek, 26. t. m. pa bo mestna organizacija Zveze borcev od-

krila spominjsko ploščo žrtvam Orjune. Naslednje dni izpolnjujejo spored kulturne prireditve, šahovski turnir in velik manever članov Zveze borcev.

V Hrastniku bodo že 23. t. m. odprli v prostorih Puharjevega doma likovno in fotografsko razstavo, v rdečem kotličku gasilske čete pa razstavo Fronte. Poleg tega bodo v Hrastniku še skozni več teden kulturne prireditve, telovadna akademija, šahovski turnir in nogometne tekme.

V Radečah bodo proslavili desetletnico Fronte s kulturno revijo, ki jo pripravljajo SKUD »Ivan Cankar. Na sporedu imajo tri gledališke predstave, koncert gode na pihala, nastop mešanega pevskega zbora itd. V Radečah bo krajevna organizacija Zveze borcev, skupno z gasilci in pripadniki protiletalske zaštite pripravila »napada na Radeče.

Pa tudi v manjših krajih in vaseh trboveljskega okraja s prireditvami ne bodo zaostajali. Poleg slavnostnih sej odborov osnovnih frontnih organizacij, ki bodo po vseh vaseh, so pripravili lepe sporede tudi v Dolu pri Hrastniku, v Podkumu, na Izlahah in Cemesniku in drugod. V Loki pri Zidanem mestu bodo imeli na večer pred 10. obletnico Fronte slavnostno akademijo.

Delavec v istrskem okrožju so prevzeli podjetja

V jugoslovanskem delu Svobodnega tržaškega ozemlja so delavski sveti izvoljeni že v vseh 45 podjetjih in delovnih kolektivih, ki so prešli v upravljanje delavcev. Nad 600 najboljših delavcev slovenske, italijanske in hrvaške narodnosti je bilo izvoljenih v delavske svete. Samo v Bučini je 73 delavcev italijanske narodnosti med člani delavskih svetov. Delavci po tovarnah in podjetjih na svojih sestankih že sprejemajo sklepe za izboljšanje delovne discipline, za boljše organizacijo dela, za brigadni način dela itd. Da bodo delavski sveti kos svojim nalogom pri pripravljanih podjetjih, bo okrajni odbor razrednih sindikatov pripravljal posebne tečaje.

Na Hrvaškem bodo letos posejali 9 vagonov heterozne koruze

Letošnjo pomlad bodo na Hrvaškem posejali 90.000 kg heterozne koruze, ki smo jo kupili od selekcijskih postaj ZDA. Ta vrsta koruze dozoreva v 125 do 150 dneh, je zelo dobra tako za prehrano ljudi kakor živali, primerna pa je tudi kot industrijska surovina. Donosi so za 20 do 25% večji kakor pri običajnih vrstah koruze. M. B.

Ostri komentariji svetovnega tiska o Mac Arthurjevih političnih izjavah

London, 10. apr. (Reuters). Grajanje generala Mac Arthurja v svetovnem tisku se je po njegovi nedavni izjavi, v kateri je zahteval uporabo kuomintanski čet, še povečalo. Razen nekaterih krogov v ZDA, pretežno republikanskih, je splošno mnenje, da politika generala Mac Arthurja nasprotuje politiki Združenih narodov.

Zahodnonemška »Frankfurter Allgemeine Zeitung« piše, da opozicija proti generalu Mac Arthurju vsak dan bolj narašča in da mora Washington, ako želi, da bi »samozvani prokonzul« obdržal poveljstvo v Koreji, izvesti nad njim nadzorstvo. Danski neodvisni list »Informationen« imenuje Mac Arthurja »tajno orožje Moskve«. List napoveduje, da bi utegnile nastati resne posledice, ako ne bi bil Mac Arthur izmenjan. Južnoafriški list »Rand Daily Mail« je označil Mac Arthurja kot »bena najboj nevarnih ljudi na svetu. Ostri napadi na Mac Arthurjevo politiko so bili tudi v britanskem in avstralskem tisku.

biti Mac Arthur izmenjan, preden bo škoda nepopravljiva, kajti njegove izjave »samo koristijo kitajski propagandi, da ZDA snujejo napad proti Kitajski«.

Zahodnonemška »Frankfurter Allgemeine Zeitung« piše, da opozicija proti generalu Mac Arthurju vsak dan bolj narašča in da mora Washington, ako želi, da bi »samozvani prokonzul« obdržal poveljstvo v Koreji, izvesti nad njim nadzorstvo. Danski neodvisni list »Informationen« imenuje Mac Arthurja »tajno orožje Moskve«. List napoveduje, da bi utegnile nastati resne posledice, ako ne bi bil Mac Arthur izmenjan. Južnoafriški list »Rand Daily Mail« je označil Mac Arthurja kot »bena najboj nevarnih ljudi na svetu. Ostri napadi na Mac Arthurjevo politiko so bili tudi v britanskem in avstralskem tisku.

Adenauerjev obisk v Parizu

Dr. Adenauer bo danes podpisal pogodbo o Schumanovem načrtu

Bonn, 10. apr. (AFP). Zahodnonemški zunanji minister kancler Adenauer bo odpravil jutri v Pariz, kjer bo v imenu zahodnonemške vlade podpisal Schumanov načrt. V njegovem spremstvu bodo francoski visoki komisar v Zahodni Nemčiji Francois Poncet in člani zahodnonemške delegacije, ki je sodelovala pri razgovorih. To je prvi po obisku kanclerja dr. Brüninga od l. 1932. da bo eden izmed visokih nemških funkcionarjev uradno obiskal Pariz.

Ja. Pričačujejo, da bo kancler zahteval, naj se odpravijo razne omejitve za zahodnonemsko gospodarstvo, kakor n. pr. za izvoz premoaga iz Zahodne Nemčije in za proizvodnjo jekla. Kancler Adenauer se bo najprej razgovarjal s francoskim zunanjim ministrom Schumanom in italijanskim zunanjim ministrom Sforzo o možnostih za ustanovitev tesnejših odnosov med Zahodno Nemčijo, Francijo in Italijo.

Konferenca zunanjih ministrov 6 držav

Pariz, 10. apr. (Tanjug.) V četrtek se bo začela v Parizu konferenca zunanjih ministrov Francije, Zahodne Nemčije, Belgije, Nizozemske, Italije in Luksemburga v zvezi s podpisom Schumanovega načrta. Konferenca bo trajala 4 dni.

Mednarodno sodišče in zločin genocida

Haag, 10. apr. (AFP). Mednarodno sodišče v Haagu je pričelo obravnavati pridržke, ki so jih stavile ZSSR, Romunija in Filipini pri podpisu pogodbe o preprečevanju in kaznovanju zločina genocida. Na zahtevo Generalne skupščine OZN mora Mednarodno sodišče izdati v obliki posvetovalnega mnenja odločbo o pravni veljavnosti pridržkov glede na možnost, da bodo tudi druge države podpisale pogodbo z določenimi pridržki. Generalni tajnik OZN Trygve Lie meni, da ne more nobena država podpisati ali ratificirati pogodbo o preprečevanju in kaznovanju zločina genocida s pridržki, ako ne bi v to izrecno privolile druge države podpisnice. Ker pa se nekatero države ne strinjajo s stališčem Trygve Lieja, je Generalna skupščina OZN sklenila, da bo od Mednarodnega so-

dišča zahtevala posvetovalno mnenje. Sodišče bo podalo mnenje šele čez dva meseca.

ZSSR je monopolizirala kitajsko tržišče

Tokio, 10. apr. (Un. Pr.) Pekinški radio poroča, da je kitajski izvoz v l. 1951 prvotno v zadnjih 73 letih premočal izvoz, in sicer zaradi velikih pošiljk v Sovjetsko zvezo. Kako zelo je ZSSR monopolizirala kitajsko tržišče, je razvidno iz podatkov, po katerih je v minulemu letu odpadlo na promet s Sovjetsko zvezo nad 52% izvoza in skoraj 48% uvoza Kitajske. Glavni kitajski izvozi predmeti so bili živil. čaj in razne rude.

Egipčanska nota Franciji

Pariz, 10. apr. (Reuters). Egipčanski veleposlanik v Franciji je izročil namestniku zunanjega ministra Francije Schneiderju noto o francoski politiki v Maroku. Schneider je izjavil veleposlaniku, da francoska vlada ne bo upoštevala te note, ker se ukvarja z vprašanjem, ki spada v izključno pristojnost francoske vlade.

Smrtna kazen za vojninstvo v mirnem času v ZDA

Washington, 10. apr. (AFP). Demokratični senator O'Connor je predložil senatnemu odboru zakonski osnutek, ki določa smrtno kazen za osebe, ki se ukvarjajo v mirnem času z vojninstvom. Po sedaj veljavnem zakonu je bila smrtna kazen določena samo za vojninstvo med vojno.

Srce v besedi

Zbirka pesmi Jožeta Smita. SKZ 1950.

Jože Smit nikakor ni več poet najmlajše generacije, s čimer ga kritiki rade počastijo. Ne po svojih letih niti po dobi poetskega ustvarjanja. Od začetkov v Mladiki in dijaškem Mentorju je že nekaj let pred vojno še gimnazijec prodiral v Dom in svet. Idealistična tematika in idilično čustvovanje ga je povezovalo s krogom zapoznele katoliške usmerjene ekspresionistične generacije. Vojna mu ni prizanesla — po dolgih romanjih preko kaotične Evrope je srečno prispel v Dalmacijo, v partizansko brigado, od koder se je v trdih ofenzivah pomikal vse bliže k domačemu kraju, o katerem je v svojih popotnih poetskih zapiskih nenehno tako krčevito toplo sanjal.

utrnjena v vojni baladnosti, preizkušena v partizanskih kolonah; od nekam prazne, medlo zastavljene prve ljubezenske sanjarje do spoznanja erosa in zgočih utripov krvi. Se bogatejša je Smitova poezija zaradi resnega, intimno iskrenega in trdo poglobljenega notranjega odnosa do takšne zunanje motivike. Smit je eden redkih današnjih poetov, ki je vseskozi ostal zvest svobodni pesniški naravi in neprislusnemu notranjemu razvoju. Zato zapoje po notranjem imperativu iskreno in doživeto v vsej čustveni barvitosti; jecljavo idilično in močzato izvedujočje, veselo in žalostno, zanosno in obupano. Zato v njegovi zbirki skorajda ni tistih zadnja leta ponavljajočih se znanih pregreh proti resnični poeziji: najsi poje o tako intimni stvari, kot je začudenje nad prebujenjem dekleta v ženo ali o tako zgodovinski konkretni kakor je partizanski napad na ustaški bunker ali krivična meja pred Trstom — vsepoveč je za temelj subjektivna prizadevanje in intimno doživljanje, ki poeziji daje šele pravo pristnost in sugestivnost.

Zaradi teh karakteristik Smitove poezije lahko brez obotavljanja govorimo o njenem etičnem bogastvu. Zlasti še, ker je Smitovo poetiko ustvarjanje od

svojih prvih emocionalnih vzklikov do zadnjih je skoraj pretržno intelektualno zastavljen izpovedi usmerjeno v iskanje plemenitih, humanih osnov in trenutkov v človeku in njegovem žitju. Smit v uvodnem sonetu oznanja takšno iskanje: je nekaj v nas ko dobra, zvesta luč... To nekaj so njegovi dom. Invetovski poetski sodrugi pošiljalk izven človeka in njegovih stvarnih odnosov v religiozni, vseh je prav mišično zamaknjeni sferi, Smita je, da začeta takšen beg iz človečnosti ni za dovoljil: vse preveč ga je mikal z zemlja in njena — sprva romantično idilična — domačnost. Toda celo že takrat zavzame podzavestno kar socialno ob-

vesti verzi: da sem pšenica, ki v poletju prvem dozori in tisočem otrok za do prvi kruh je zmlata... Dokončno najde pravo smer v baladni grozi, v katero je pahnjena resnična domovina leta 1941. In ni samo naključje, da so že za prvo presrejšivo elegijo o štajerski vasi iz tega ugodnega leta verzi, ki so briček obračun z mladostno zasajenostjo v idilično domačnost: mi smo prepolni prsti pravilca ni za nas... Odleži vodi smer Smitovega etičnega iskanja iz odrevenele, pasivne žalosti, prek zaupanja v bodočnost vse bolj človeku in njegovi stvarni, kar zgodovinski problematiki. In v takim aktivnem, človeško preprostem iskanju mu pomaga sama konkretnost z moralnimi vrednotami, ki jih poet spoznava na marsih, v ljubezenskih objemih, ob svidenju z domačo zemljo in sredi nove življenjske problematike, mu budi vero in optimizem. In Smitova pesem odgovorno vrača ljudem: vzpodbujaj, vrednoti, plemeniti, tolaži... Epilog odgovarja začetnim verzom: Vse minljivo je minilo, misel pa je še ostala; kar za večno bo spoznala, me v življenju bo vodilo...

Vzporedno s takšnim razvojem se spreminja Smitovo notranje občutje. Če je v začetku še semterja impresivno vzhvratno in trenutno, če se takrat še sprosti nekontrolirano bežno čustvo, je potem vse bolj in bolj njegovo dušno življenje razumsko poglobljeno, intimno umirjeno in treading izvedujoče,

nenehno na preži za notranjim, etičnim bistvom problema. Beseda, ki je bila sprva vplivana po ekspresionizmu, zlasti v drznih, abstraktnih podobah, postaja bolj realistična, plastična in preprosta. Kljub temu ohrani svoje bogastvo, lepoto podob in melodijo rim. Oblika je že od začetka korektno disciplinirana; z razvojem se vse bolj uveljavlja stalne pesniške oblike (celo gazela, glosa in sonetni venec), ritem je trdno merojen, kitica enakomerna.

Da imajo številna Smitove pesmi različno pesniško vrednost in sugestivno moč, je razumljivo. Kritična analiza bi našla marsikatero hibo. Morda na prvem mestu preskromno intenzivnost, s kakršno se Smit semterja loti oblikovanja; čutiti je pomankanje nepretvarnega navdaha in prenačrtno ustvarjanje. Emocionalne in intelektualne prvine so v nekaterih pesmih nespretno porazdeljene, suhi intelektualni zasenči živo, neposredno toplino. Konvencionalna, trde oblike ovirajo razmah notranje sile; vsebine je premočal ali preveč za predpisano število verstic. Marsikdo ni prave notranje dinamike, kompozicija je razgrajena, ponata premočal poudarjena. Podobe so si preveč podobne, včasih celo premočal izvorno drzne in preštevilne. Najboljše pesmi, ki zlepa ne uldejo iz spomina, so ravno tiste, ki so bolj sproščene in toplino, neposredno zapete: Ujdanika, Morda, Večer v Polešniku, Sreč, Uspavanja... Mitja Mekjak

Gostovanje absolventov naše igralne akademije v Mariboru

»Večer umetniške besede«, recitacijska produkcija Vike Gričeve, Duše Počkaljeve, Helene Erjavčeve in Janeza Ročnika, absolventov Irskega akreditirane, gojencev prof. Martje Vere — je bil lep slojav toplo izoblikovane umetniške besede slovenskih in tujih avtorjev.

Za Maribor recitacijski večeri niso novost, saj ima svoje odlično recitatorsko Branko Rasberger-Veronikovo, ki je s celovečernimi recitacijami »Gospa Judite« pokazali tudi svoje čustvene in razumske poglavitnosti, ki je nudi poslušalcem resnično umetniško zadovoljstvo.

Omenjeni štiri absolventi Irske igralne akademije so — na pragu poklicnega odra — dokazali, da opravila Akademije svoje pedagoško poslanstvo uspešno, kajti kar se tiče umetniškega obvladovanja in oblikovanja besede, ki je prvi instrument Irske igralske umetnosti. Kakšen bo prehod od mise in od statike k odru, obzornosti in harmoničnemu obvladovanju glasu in telesa, k živi, gibljivi karakterizaciji posameznika vlog, pa bo pokazala bodočnost. Za večer umetniške besede, s katerim so gostovali mladi recitatorji v Mariboru, pa lahko zapišemo, da je pomenilo lepo umetniško doživljanje, da je pomenilo lepo umetniško doživljanje, Dušan Mervljak

Naše svetovalke v boleznih in zdravju

Nedavno se je na ministrstvu za ljudsko zdravje, pri tovaršinski vodenju za zaščito matere in otroka, zglasil tov. M. F. iz Ljubljane in naznanil: »Prisel sem se vam zahvaliti.« Ta nam jih bo pa nasl, »so skoraj v zadregi pomislile, saj njegov resen nastop ni bil nič preveč skladen z izrazi hvaležnosti. Razen tega pa so zares redke stranke, ki se ne bi na ta ali on način hudovala nad napakami ljudskih odborov ali pa tožile zaradi nezadostne preskrbe in slabih stanovanj. »Res sem se prišel zahvaliti. Ko je moja žena po porodu bila še v postelji, je k njej prišla babica, se zanimala za njeno in otrokovo zdravje ter ponudila pomoč za primer, da bi jo žena potrebovala. Kaj takega res še nisem doživel.« Tovaršice so mu pojasnile:

Prispevek k patronažni službi v zdravstveni zaščiti matere in otroka

Zdaj pa je mali znanec sestre Neke Anžlovar bolj zadovoljen kakor ob njunem prvem srečanju, ko je revček ob koncu svojega četrtega meseca še visel med življenjem in smrtjo. Poleg obeh vidimo na sliki še dva malčka iz otroških jasli v Siski.

TO SO PA NASE SESTRE IN BABICE V PATRONAŽNI SLUŽBI!

Tako v zdravstvu imenujemo tisto redno obiskovanje zdravstveno omejenih ali bolnih, ki sloni na načelu: bolje preprečiti, kakor zdraviti! A če je bolezen že tu: zdraviti pravočasno! Patronažna služba je zdravstvena predhodna v boju zoper tuberkulozo, trahom in mnoge druge bolezni. In ker drevo zraste iz drevesca, je patronažna služba najprej poklicana k materi in otroku.

Ze dlje časa opažamo, da smrtna kosa najraje sega po nežnih malčkih in prvem letu starosti. Čeprav je smrtnost dojenčkov v letu 1939 znašala 11%, v letu 1950 pa je po stalnem padanju dosegla 8% — to pa je že evropsko povprečje — nam vendar umre v prvem letu starosti dvakrat toliko otrok kot v poznejših treh letih. Tudi pozneje bo bolezen najlaže strla otroka tedaj, ko je bilo njegovo zdravje načeto že v najbolj zgodnji mladosti. Zlasti rad spodjeda moč in odpornost otrok rahliti, pogosto skrit za varljivo maslo malčkove debelosti. Ankete, ki sta jih organizirala ministrstvo za ljudsko zdravstvo in AFZ, so pokazale, da je poleg socialnih najmerodajnejši vzrok smrtnosti pri otrokih nepresvetljenost mater, nepravilna nega dojenčka in malega otroka, ki neredko sloni na zelo škodljivih predsodkih.

Pomagati, da bodo matere že od nečnosti dalje nabirale zdravja in moči zase in za otroka ter da bo naš mladi rod zdravo rasel ob pravilni hrani, na zraku in soncu, v snažnem okolju — to je prva naloga ustanov za zaščito matere in otroka. Zato bodo dispanzerji, ambulante in posvetovalnice za matere ter enake ustanove za otroka vedno bolj razpredale obiskovalno službo kot neolčljivi del poliklinik medicinskih sester in babic. To določa tudi osnutek nove uredbe o babiški službi.

Kako hvaležno je prav patronažno delo, smo se lahko prepričali v okrajih Ilirska Bistrica, kjer je zdravstvena služba mogla znižati nenavadno visoko umrljivost dojenčkov skoraj na polovico samo ob protriranju podvojnega patronažne službe na vas, naravnost v domove dojenčkov, ki so nudili tako malo zraka in svetlobe tem drobnim lučkam:

POUCUJEJO NAS...

Iz prakse sestere Milice Salzberger: Zakonski par brez otrok je vzeli k sebi 3-letno sirotko in skrbel zanj, kakor za lastnega otroka. Toda — mož je bil tuberkulozen! Ko je sestra ob prvem obisku pojasnjevala, da otrok ne sme spati v isti sobi, da ne sme zjutraj prihajati celo v posteljo bolnika in da bi morali ločiti bolnikov jedilni pribor od drugega, tega nista mogla razumeti niti mož niti žena. Poskus s tuberkulim je pokazal, da je mali že sprejel bacile jetike. Težko je bilo dokazati zakoncema, da njuna ljubezen in znanja snaga v stanovanju otroka še ne varujeta dovolj — pa sta se le vdala. Ob tretjem obisku je otrokova posteljska že stala v kuhinji, žena pa ob drugi steni, ločena od možev; jedilni pribor in posodo je žena posebej

pomivala. Otroka je redno nosila k zdravniku — in pregled je nekega dne pokazal, da je popolnoma zdrav. Mož je pozneje umrl kot žrtev jetike. Njemu ni bilo več pomoči, toda otroka je pravočasna pažnja zdravstvene službe in zakoncev rešila te neizprosne bolezni.

... POMAGAJO TUDI IZ SOCIALNE STISKE IN IZKORISCANJA

V Križevniški ulici je medicinska sestra Tončka Korenčan opazila, da dva otročička postajata vedno bolj slabotna. Bila sta v varstvu neke žene v času, ko je njuna mati opravljala nočno službo. Ker se rejnica nikakor ni hotela ravnati po priporočilih sestre, je le-ta stopila do matere in zvedela za pravi vzrok oslabelosti otrok. Samo za nočno čuvanje je mati morala plačati tisti mesecno 1800 din in ji izročiti svojo in otrokovo živilske nakaznice. Tako so hiralji vsi trije. Kako drugače je sedaj, ko ima mati dnevno zaposlitev, a otročička sta ta čas v varnem zavetju — v jaslih. Obje je dosegla mati samo po vztrajnem posredovanju medicinske sestre.

... POSREDUJEJO PRI OBLAST-HIN ORGANIH

Otroška obiskovalka iz Siske je opozorila medicinsko sestro Nedo Anžlo.

NOVICE in zanimivosti

«Sladec blagoslov». Nedavno so študenti newyorške univerze sklenili žubati večjo vsoto denarja za svoje držstvo. To so tudi storili, vendar na zelo nenavaden način: s profesorji in vsemi študenti je bilo dogovorjeno, da kdor koli plača v blagajno 5 dolarjev, lahko vrže komur koli v obraz — porcija javnega, jagodnega, češnjevca, limonovca ali pa bananinega zvitka. Med prvimi je bil deležen »sladkega blagoslova« profesor angleščine A. Coutts. V pol dneva je blagajna kasirala 115 dolarjev.

Kmet tožji državo. Neki kmet v državi Wisconsin (ZDA) tožji državo, ker je medved preteklo leto ogrižnil rep njegovi najboljši plemenski kravi. Od države zahteva 300 dolarjev odškodnine. In sicer pravi, da bo sedaj krava dajala manj mleka, ker ne bo mogla z repom odganjati muh.

Shakespeare se je rodil prezgodaj. Praktični Američani so izračunali, da bi se Shakespearej mnogo bolj izplačalo živeti v XX. stoletju. Za drame, katere predvajajo v ZDA, bi dobil nad 300.000 dolarjev letno, za filma »Sen kresne noči« in »Romeo in Julija« nad 200.000 milijone pa bi služil, če bi prejemal odškodnine za vse drame, ki jih igrajo po vsem svetu.

Posebenokus piva. Pretekli mesec je prejel angleška pivovarstva »Guinness« veliko število pism, ki so hvaleli okus zadnjega izdelka piva. Ravatelj tovarne je vsakemu odgovoril osebno, in sicer jim je pisal: »Zelo smo zadovoljni, da vam je bilo pivo všeč, vendar piva s podobnim okusom

var na trilateralo družinico, ki je bila v nekem zasilem prostoru. Bila je brez sredstev in zaslužka, ker se je šele doselila v Ljubljano, a štirimesečni otrok je tehtal tri kilograme, komaj toliko kot ne preveč močan novorojenček. Zaradi težkih razmer, ki jih je moževa zaposlitev omilila, se je mati matera letoval najbolj črn obup. Za koncerna je že grozila ločitve. Toda po vztrajnem prizadevanju sestre in sanitarne inspekcije je družinica došla zdravo stanovanje, prešla gmotno pomoč, a otroka so ozdravili v otroški kliniki. Ko so ga sprejeli še v jasli, je tudi žena šla na delo. Potrebna je bila nepopustljiva vztrajnost, toda za bogato povračilo — vrednotijo mlade družinice.

Pomanjkanje sester in babic se bo verjetno še nekaj časa odražalo tudi v patronažni službi, ki pa jo kljub temu lahko močno razširimo, zlasti tedaj, če bodo zdravstveni službi pomagali nepoklicani zdravstveni kadri prostovoljci — kakor zdravstveni aktivisti in drugi. Tudi socialno zdravstveni aktivni bodo lahko v marsičem razbremenili medicinsko sestro in babico pri pomoči materam, če se bodo z njima dobro povežali in delali po njunih vodilih.

K članku o pomoči ameriških Slovencev

K članku v »Slovenskem poročevalcu«, ki je bil objavljen dne 15. marca 1951 na 4. strani pod naslovom »Črnomaljški »in razočarali«, pošiljam uredništvu lista naslednji popravek z željo, da ga uredništvo objavi, ker sem prepričan, da so si citirali ustvarili povsem nepravilno sodbo o tej zadevi in o osebah, katere so imenovali »Črnomaljški«. Res je, da je bila spomlad 1946, leta poslana prošnja ameriškim Slovencev za pomoč belokrajskim dijakom. V imenu črnomaljske gimnazije sem prošnjo pripravil in se pod priporočilo tistih podpisal. Zato se v zgoraj omenjenem članku navaja moje ime. Do meseca septembra ni prejela črnomaljska gimnazija nobenega tozadevnega odgovora od ameriških Slovencev. O pomoči pošiljak ameriških Slovencev črnomaljški gimnaziji pa nisem ne vem, ker sem bil dne 16. avgusta 1946 z dekretom Min. za prosveto LRS premeščen na novo službeno mesto in sem zaradi tega izgubil vsak stik s črnomaljsko gimnazijo.

42 krat oženjen. 57 letni Egipčan Sadik Ahmed je bil pred kratkim v Kairu aretirán zaradi poligamije (mnogozenstva). V 15 letih je poročil nek manj kot 42 žena. »Vedno sem bil zelo dober in mirna,« je dejal Sadik, »zato se nisem mogel odrediti niti izmed njih.«

Trgovina z avtomobili. Po drugi svetovni vojni so imeli Američani evropska avtomobilska tržišča v svojih rokah, vendar pa ne dolgo. Najprej si je opomogla Britanija in je kmalu zavzela svoj predvojni položaj, in sicer je trgovala v glavnem s svojim novim avtomobilom »Jaguarjem«. Med tem sta Francija in Nemčija šele obnovljali svoje tovarne. Kmalu so se uveljavili na trgu francoski »Renaulti«, katerih so prodali lansko leto 7% več kot leta 1939. Na trgu se je tudi pojavil italijanski »Fiat«, ki je celo začel tekmovali z ameriški avtomobili na trgu v ZDA. Medtem so izdelali Nemci svoj »Mercedes-Benz« z njim prišli na prvo mesto v lestvici povpraševanja na evropskem trgu. To svoje stališče so si še utrdili z vozovi »DKW«. Glavni tekme Nemčije je sedaj Francija, ki upa, da bo zavzela prvo mesto s pomočjo novih modelov »Renaulta« in »Bugattia« Diesel avtomobilov.

TENIS

Davidsson zmagal v Nizzi

Na mednarodnem teniškem tekmovalni igri posameznikov premagal Američana Clarka v petih nizih.

V finalu mešanih parov je ameriška dvojica Boorows-Baker premagala par Mitic-Ward (Anglija) 7:5, 6:2.

Zmaga Zagreba nad Beogradom v odbojki

V Zagrebu je bila preteklo nedeljo prijateljska tekma reprezentance Zagreba in Beograda v odbojki. Zmagalo je moštvo Zagreba z rezultatom 3:1 (8:15, 15:12, 15:13). Zmaga Zagreba je močno presenetila, ker je beogradska reprezentanca igrala v sestavi, ki je bila določena za turnejo po Franciji.

ZVEZNA LIGA V ROKOMETU

Zaporedna poraza vodilnega moštva

Vodilni Milicionar iz Sarajeva je v zadnjih dveh tednih doživel zaporedna poraza. Sarajevski rokometisti so doživeli prvi poraz v tekmi z Dinamom iz Pančeva, minulo nedeljo pa jih je premagal zagrebški Meteor. V zanimivi borbi enakovrednih nasprotnikov je zagrebški Borac na domačem igrišču odzvel obe točki beogradskemu Zvezničarju. Slovenskega predstavnika Zvezničarja je v Celju premagal beogradski Zvezničar, ki je še nadalje ostal v vodilni skupini. Rezultati tekem so tle:

- Meteor : Milicionar 7:4 (3:2)
 - Lokomotiva (Z) : Milicionar 6:11 (5:4)
 - Borac : Zvezničar (B) 9:4 (1:3)
 - Zvezničar (B) : Crv. zvezda 6:4 (1:2)
 - Zvezničar (Celje) : Zvezničar (B) 5:11 (3:6)
- Prvenstvo Slovenije**
Minulo nedeljo se je začelo prvo kolo spomladanskega dela prvenstva Slovenije

Pomladanski kros kolesarjev

Preteklo nedeljo je Kolesarska zveza Slovenije priredila pomladanski kros, na katerem je sodelovalo 67 kolesarjev iz Slovenije. Člani so tekmovali na 8 km, mladinci na 6 km, ženske pa na 4 km. Start in cilj sta bila v Trzinju. Na krosu so sodelovali tudi člani iz moštva Ljubljani (Triglav) s časom 13:32 min., za njim so se zvrstili Lučič (Zvezničar N. G.) 14:34, Perne (Zel. Lj.) 14:36, Stirn (Krim) 14:48 itd. Med člani-turisti je zasedel prvi Fortel (Zel. Lj.) s časom 14:59, sledil Babnikom 15, Zirovnikom (oba Krim) 16:10 in Stolto (Triglav) 16:29.

Pri mladincih z dirkalnimi kolesi je bila borba prav tako razgrižana. Kakor pri članih, zmagal je član Zvezničarja Znančič, ki je bil dve sekundi hitrejši od svojega najhujšega konkurenta Mi-

Ocenjevalne dirke v Ljubljani

V poštastev 10. obletnice OF bo kolesarska sekcija Zvezničarja v Ljubljani prihodnje nedelje priredila mednarodne ocenjevalne dirke po Cankarjevi. Preserbovi, Šubičevi in Beethovnovi ulici. Start in cilj bosta pred palačo nekdanje Poštne hranilnice na Cankarjevi 12. Mladinci bodo vozili 15 krogov, člani dirkali pa 25 krogov; dolžina enega kroga meri 900 m. Po vsakem petem krogu bo cilj, kjer dobe dirkači za prvo mesto pet točk, za drugo 4, za tretje 3, za četrto 2 in za peto mesto eno točko. Pri zadnjem cilju se točke računajo dvojno. Dirka bo ob vsakem vremenu. Začetek tekmovalja bo ob 10.30.

KOSARKA

Zagreb : Ljubljana 34:25 (10:15)

Minulo soboto je bila na igrišču Ljuba Sergerja Šiški mešena tekma med košarkarsko reprezentanco Zagreba in Ljubljane. Moški sta igrali razgrižano, in sicer Zagreb v prvem, Ljubljana pa v drugem polčasu. Pri domačih igralcih se je poznala tudi nezadostna telesna vzdržljivost, kar je imelo za posledico pogoste menjave igralcev, ki pa v zadnjih minutah igre niso bili kos boljsemu nasprotniku. Pred približno 1000 gledalci sta sodila Kloičnik in Erbežnik iz Ljubljane.

Za Ljubljano so nastopili tle igralci: Vozelj 9, Armon 4, Dvoržak 2, Fugina 1, Ogrin 2, Marvič 2, Pavlovič 1, Škerjanc 4, Müller, Remic, Tošič in Breznik.

Drobne zanimivosti

Mladi nogometaši BSK so odptovalji v Zahodno Nemčijo, kjer bodo 14. in 15. t. m. v Münchenu odigrali dve tekmi proti mladincem kluba »München 1909«. BSK bo igral v nedeljo v predigrh v gostih na tekmi Sao Paolo (Brazilija) : »München 1909«.

Košarkarji Partizana in BSK so igrali prijateljsko tekmo, v kateri je zmagal Partizan z rezultatom 44:35 (23:14).

Bobtnikom pri športni stavki ki se niso dobili nagrad za 18. kolo, bodo eden izplačevali v četrtlet 12. t. m. od 16. do 18. ure v prostorih FZS v Likovarjevi ulici.

Italija : Grčija 3:1 (2:0). V Palermu je B reprezentanca Italije premagala izbrano nogometno moštvo Grčije 3:1.

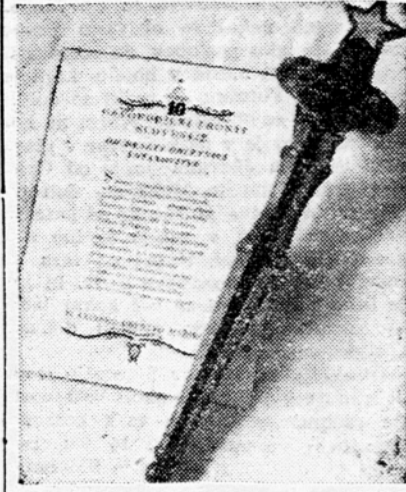
Mednarodni teniški dvojni med reprezentanca Zahodne Nemčije in Italije se je končal neodločeno 3:3. V igri posameznikov je von Cramm (N.) premagal Cuccellija 6:4, 6:3, Gardini (I.) pa Gopfert 6:4, 7:5.

Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Sergej Vošnjak. Uredništvo in uprava, Ljubljana, Knafličeva ul. 5, telefon 55-22 do 55-26, telefon uprave za ljubljanske naročnike 38-96, za naročnike izven Ljubljane 38-32, telefon 81-9031-3. Tiskarna »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani, Poštna plačana v gotovini. — Četrtneta naročnina 135 din, polletna 270 din, celoletna 540 din. — Slovenski poročevalc izhaja vsak dan razen ob nedeljah in praznikih.

Štajerska štafeta planincev je prispela na Kamniške planine

Štafeta planincev, ki s Štajerskega nosi zdrave in čestitke k 10. obletnici ustanovitve OF, je po odhodu iz Maribora 6. aprila nadaljevala pot iz Ruške kočice na Kremzarjev vrh, kjer je prenočila. Naslednji dan so se nosilci štafete spustili v dolino, kjer je bila v Slovenem Gradcu velika slovesnost. Tam so jeto palico članom PD Celja, ki se bodo danes povzpeli do kočice na Koroski, kjer bo štafeta prenočila.

In jo tam izročili članom PD Zerjava, ki so nadaljevali pot do kmetije Mihel, kjer je štafeta prenočila. Od tod so nosilci štafete palice krenili proti zavetišču na Raduhi, kjer so štafeto sprejeli planinci iz Gornjega grada. Včeraj so Gornjegradčani pri Planinski izročili štajetsko palico članom PD Celja, ki se bodo danes povzpeli do kočice na Koroski, kjer bo štafeta prenočila.

Palica štajerske štafete s spomenico

Izbrani rokobarci Jugoslavije v Franciji

Reprezentanca Jugoslavije v rokoborbi odpotuje v Francijo, kjer se bo v povratnem dvoboju pomerila z najboljšimi francoskimi tekmovalci. Lani je Jugoslavija v Beogradu premagala Francijo 5:3.

Poleg tekme s Francijo, ki bo 14. t. m. v Chalon ob Saoni, se bodo naši rokobarci kot reprezentanca Beograda, borili z reprezentanco Lyonsa, Clermonta Ferranda in z reprezentanco Milhouse.

Pod vodstvom podpredsednika Težkoatletске zveze Jugoslavije Mijovića gre do na pot tle tekmovalci:

muška kategorija: Vučok (Partizan); bantam; Berenji; persnalnolka: Gioni; svetovni: Miroslav Spiljak; welter: Cuzdi; srednja: Aršič (oba Partizan); polteška: Ivanović (Beograd); teška: Bajer (Spartak).

Dvojni dvigalcev uteži Zvezničarja in Jedinstra

Dvigalci uteži ljubljanskega Zvezničarja so v minulih zimskih sezonah marljivo pripravljali za razna tekmovalja v letošnji sezoni. Svoje znanje in moči bodo merili v prijateljskem dvoboju z moštvom Jedinstra iz Zagreba, ki bo nastopil v Ljubljani v soboto ob 20. u. dvorani sindikata ob Miklošičevi cesti.

Barve Zvezničarja bodo zastopali znani atleti Dorer, Jenko, Markovič, Kvas, Colarič in Ušaj. V moštvu Jedinstra bo nastopil tudi državni vrvak Goldin.

Zanimiv spored tekmovalja bodo v vmesnih točkah izpopolnili rokobarci prostega sloga, med katerimi bo sodeloval tudi bivši evropski vrvak Klajič.

Smučarsko prvenstvo mladincev Enotnosti

V nedeljo priredi Smučarski klub Enotnost v Poskornju mladinsko prvenstvo v tekih in skokih. Mladinsko prvenstvo v smuku pa bo 22. t. m. z Bukovnika skupaj s članski prvenstvom. Prijave za teke in skoke sprejema klubski pisarna do srede ob 19. uri. Za smuk mladincev, mladinc, članov in članice pa do četrta 12. t. m. ob 19. uri. Priseste s seboj osebne izkaznice zaradi obnejnega dovoljenja.

SAH

DVOBOJ BOTVINNIK : BRONSTEJN 12. partija prekinjena

Včeraj se je v dvoboju za svetovno prvenstvo igrala 12. partija. Po peturni igri je bila partija prekinjena v boljši poziciji za Botvinnika. Partija se nadaljuje danes.

Moštveno prvenstvo mariborske oblasti

Moštvena prvenstva mariborske oblasti se je udeležilo 22 duštev. Pred dnevi je bilo končano tekmovalje po okraju. Vrstni red udeležencev je tale:

Maribor-mesto in okolica: Polet 11 49 in pol točke, Zvezničar II 43, Studenci 39, Ruše 28 in pol, Združene tvornice 25, Pošta 23, Mejniki (St. Ilj) 13 in pol, Zavod gluhonemih 2 in pol točki; okraj Poljane in Ptuj: Edinstvo (Rog. Slatina) 21 točk., Ptuj 16, Aktivist (Poljane) 10 in pol, Aluminijski (Stribišek) 1 točka; okraj Dol. Lendava in Murska Sobota: Lendava 19 točk., Lipa 12 in pol, Turtiške 8 in pol, Lendava (Cemelovci) 8 točk.; v okraju Dravograd je prvo mesto osvojilo moštvo Samorastniki (Guštanj) 19 in pol točke.

Finalno tekmovalje se začne 15. t. m.

PO POTIH BRATSTVA IN ENOTNOSTI (Iz partizanskega dnevnika)

Danes je v Otočcu tržni dan. Nabralo se je precej kmetov iz bližnje in daljne okolice. Na trg so pripeljali poljske prideleke in drobnico.

8. juli :

Dopoldne ob 11. sem se udeležil šolskega mitinga, ki se je vršil v dvorani Mladinskega doma. Spored je oskrbel Agitfater s pevskimi točkami, govornim zborom in Nusičevu komedijo »Analifabeta«. Na prošnjo gimnazijskega ravnatelja Vice Zaninovića sem imel nagovor mladini. Naslikal sem borbo slovenske mladine, bodril misel za zgodovinsko pomembnost naše sedanje borbe in nazkazal, kako naša sedanja borba izpolnjuje saplje največjih genijev jugoslovanskih narodov. Govoril sem slovensko. Mislim, da so me v glavnem vsi razumeli, vsaj izjavili so tako.

Popoldne sem obiskal Agitprop CK KPH. Imel sem daljši razgovor z vodjem tov. Starim, in sicer o sodelovanju kršč. socialistov s Komunistično partijo v Osvobodilni fronti. Vsebinsa razgovora bo objavljena kot intervju v listu »Napred«, glasilu hrvaške KP.

Prav tako sem obiskal slikarje, ki so sestavni del Agitpropa. Razkazali so mi svoja dela, zlasti politične karikature, ki so po domisleku in izdelavi sijajne. V tej družbi je najmarkantnejša figura znani hrvaški kmečki slikar Mraz. Ena tovarišica je študent zagrebške akade-

mi je, drugi so samouki. Dogovoril sem se z njimi, da mi oskrbijo kopije nekaterih najboljših del ter da napravijo nekatere stvari za Slovenijo...

9. juli :

Danes je deževen dan. Zato smo varni pred sovražnimi letalci, ki so nas prej vsak dan vznemirjali in bombardirali okoliške vasi.

10. juli :

Zjutraj nas je presenetila vest, da so Angleži in Američani začeli z invazijo na Sicilijo. O doseženih uspehin še ničesar ne poročajo, razen o srditem odporu nemškega in italijanskega letalstva.

Brez dvoma bo sedaj naš položaj dokaj olajšan. Zelo malo je verjetno, da bi Italijani kljub vsemu temu pri nas organizirali resneje ofenzive.

Dopoldne sem napisal članek za »Slobodni seljački dome«, v katerem sem podčrtal udeležbo slovenskega kmeta v osvobodilni borbi.

Zvečer je bila v dvorani Hrvatskega doma slovesna proslava otvoritve »Doma kulture«. Godba 13. divizije je za uvod zaigrala »Lepe našo domovino«, nato je imel slavnostni govor predsednik mestnega NOO, temu pa je sledila akademija s podobnim sporedom, kakor je bil na šolskem mitingu pretekli teden. Na koncu je bil pleski se ga je udeležila skoraj vsa otoška mladina. Plesali so poleg modernih plesov tudi razna kola. Udeležba meščanov je bila velika, takr da je bila dvorana nabitopolna. Tako se tukajšnje prebivalstvo počasi privaja in pozablja na svoje stare ideale.

12. juli :

Včeraj sem odšel s predsednikom ZAVNOH Filipom Lakošem na teren, in sicer v Sinac, kjer je bil skilčan-

sestanek vaščanov. Tja sva se peljala z vozom hkrati z Ninom Rupčićem. Ustavili smo se v gostilni, Gostilničar je star HSS-ovec, obenem pa ljudski pesnik. Za novo leto je izdajal koledarje s svojimi pesnitvami, v katerih je obdeloval domače življenje. Ena takih izjav nosi naslov »Sinačka kronika«. V njej obira znanje iz domače občine. V drugem koledarju obdelava poleg domačih zadev tudi politična vprašanja, ob koncu pa naslavlja ganljive pozive dolžnikov, naj mu poravnajo dolgove itd. Napajal nas je s pivom, ki smo se ga morali tako rekoč s silo braniti. Na kosilu sem bil pri učitelju v tamošnji šoli. Tu se je razpredel živahen pogovor o Sloveniji in o našem trpljenju.

Popoldne se je zbralo na sestanku blizu 200 ljudi. Lakoš je preprosto kramljal o hrvaških narodnih zadevah, o Mačkovem izdajstvu itd. Drugi govornik sem bil jaz. Govoril sem v hrvaščini, ker slovensčine preprosti kmečki ljudje ne bi razumeli. Na zgledu slovenske enotnosti sem skušal pokazati poslušalcem edino reslino pot iz današnje zmede. Ljudje so poslušali z zanimanjem. Mnogi so prisli po sestanku, hoteč se razgovorjati z menoj o Sloveniji, toda na žalost sva morala z Lakošem hiteti v drugo vas, kjer je bil tudi skilčan ljudski šhod.

Iz Sinca sva odšla z Lakošem v Cuviče. Toda ob napovedanem času je bilo tam le nekaj starih očetov, zato sva mahnila peh nazaj proti Otočcu. Cuvičani so se zelo rezervirani, zato jih najbrž tudi ni bilo na sestanku.

Ko sem prišel domov, sem zvedel, da je Otočac dopoldne doživel letalsko mitraljanje. Zrtev ni bilo, pač pa precejšen preplah.

14. juli :

Danes je v Otočcu tedenski sejem. Mesto je spet polno okoličanov, stopajo drug čez drugega, prašiči cvilijo...

Bojimo se, da homo danes spet doživeli letalski napad. Od nedelje nas še niso napadli, le včeraj je bombnik dvakrat preletel mesto.

Popoldne sem napisal za »Vesnik« članek o razkroju slovenske bele garde.

13. juli :

Krašen dan je danes, kakor so zdaj tu skoraj vsi. Z juga, tam neke od Gospića, se slišijo eksplozije granat.

Z boljših prihajajo razveseljive vesti. Nemška ofenziva na ruski fronti je v glavnem onemogla. Invazija na Sicilijo se razvija skoraj brez motenj. Naši so včeraj poročali o zavzetju Zvornika na Drini in rudnika Kladnja v osrednji Bosni.

Otočac: Sedež ZAVNOH